

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1911. március 16.

61. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENO

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy óra 2 kor

Nyomda telefontszáma (sürgős esetekben) 932.

Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos potit sorja 40 fillér.

A szabadság ünnepe.

Fiume, március 15.

Itt van újra március idusa. Hatvanharmadszor ünnepeljük meg ma annak a napnak az emlékét, amikor a magyar nemzet kivívta a sajtószabadságot és az első felelős magyar miniszteriumot. Évszázadokon keresztül súlyos megpróbáltatásokon, súlyos szenvedéseken ment a nemzet keresztül, míg végre 1848-ban megszabadult bilincseiből. Ez a nap minden magyar előtt ünnep lesz mindaddig, míg ezen a vérrel megszentelt földön magyar él.

Ime tavaszodik s beköszönt a március. Lelkünkben egy különös érzés nyilatkozik meg; mintha a március egyéb sem volna, mint a négy évszak fordulalmi hava. Lelkesedünk a multnak dicsó emlékére és ahhoz az emlékezhez fűz benünket hazafiságunk igazi szeretete.

Most is, március mai időszakában, mintha Petőfi lánglelkű szava hangzanék föl s mintha dörgő hangon kiáltaná el: „Talpra magyar!” s mi indulni akarnánk, mert harcra készen vagyunk mindenkor a magyar nemzet régen óhajtott szabadságáért. S mintha mindannyian egy akarral azt akarnók megmutatni, hogy Kossuth Lajos regimentje nem fogyott el, hanem mindnyájan el akarunk menni s megvívni azt a harcot, mely diadallal végződjön.

„A Tengerpart” tárcája.

A riporter halála.

Kertész János besüppedt a bársonydíványba s míg végignézett a sok uron és asszonyon, akik körülötte, mellette ültek a kávéházban, a hátán jóleső borzongás futott végig, mikor elgondolta, hogy mennyire megfogja ő zavarni ezeket a melegben fürdőző embereknek a multságát, amikor őt, vagy tíz percen belül belelő a füstös és kábult koponyájába. Az ő semmi élete egyszerre magasztossá lesz azzal, hogy itt, ebben a teli, meleg és lágyöblű kávéházban föbelövi magát. Álmodni fognak róla e szép és fehértestű asszonyok. Rémmé, kísértetté avanszál.

Idegesen csöngetett a vizes poháron és megrendelt egy kapucintot világosan, pohárban. Míg a pincér odajárt, elgondolkozott, hogy miért is rendelt ő tulajdonképen magának kapucintot világosan, pohárban, mikor őt perc s aztán vége. Egy revolverdurranás, zaj, sikongatás, vége. Aztán, hogy újra körülhordozta a tekintetét a sok kávézó emberen, egyszerre megijedt. — Szent isten — gondolta — csak nem fogom én, a senki, az utolsó ember ennek a sok, jókedvű urnak és asszonyságnak a multságát megzavarni? Ez csunya volna.

Bizony meg kell vallanunk, furcsa, hogy ez jutott épen most Kertész János eszébe, de

El is kell jönnie annak az időnek, amikor független és szabad nemzet leszünk s fel fogunk szabadulni Ausztria gyámsága alól. Nem maradhatunk el a többi művelt nemzetek haladásától, nekünk is a korral kell haladnunk s mindenkor a művelt és szabad államokkal fenn kell hogy tartsuk a párhuzamot.

Nem késtünk még. De ha távolabb is lennénk más nemzetek haladásától, abban a biztos tudatban vagyunk, hogy el fogjuk érni azokat a nemzeteket s ott leszünk a fejlődésnek azon magaslatán, melyről nemzeti dicsőségünk elismerését ve zi tudomásul minden nemzet.

De ám ünnepeljünk ma. Fiume város közönsége is méltó módon veszi ki részét abból az ünnepből, mely az egész országban ma visszhangra talál. A márciusi dicsőséges felbuzdulás a rákövetkező szabadságharc és később a gyász évei e város falai között is magas hullámokat vertek fel s március 15-ikének nagy jelentőségét Fiumében mindig kitörő lelkesedéssel ünnepelték meg. Ebben az évben Fiume kétszeresen ünnepelheti március idusát.

Ünnepi az egész nemzet függetlensége kivívásának napját s ünnepi annak az időnek, a régvárt időnek elérkezését, amidőn a béke diadalt vil a harc felett, amikor annyi évek ádáz, célnélküli lár-máját a haladás reménye váltja fel és a fokozatos fejlődés útjára lépünk.

történeke furcsa dolgok. És a szegény kávéházi állat, aki az egész eipaccolt és buta életében ilyesmivel törődött, mélyen meghajolt a saját érve előtt. — Megvárom, míg kevesebben lesznek — gondolta magában.

Általában rettenetesen unta magát és bután, egyformán meredt bele a füstölgő, barna lébe. Nagyon bután ült a márványasztalnál és már talán a tizedszer gondolta el magában: belelövök, a füstös, kábult agyvelőmbé, holott ezt egészen fölösleges volt elgondolni ennyiszor és merőben fölösleges volt azt is hozzátenni mindig, hogy füstös, vagy kábult.

Egy ember és egy leány állottak meg most János asztala előtt és félszegen kérdezték, hogy szabad-e. Hogyne, hogyne, intett János. Izzadtak voltak és piros arcuk.

És azon is elgondolkozott, hogy ő soha életében nem szólított meg utcán leányt, soha szerelmi kalandja nem volt, csak szerelem. Nagy szerelem, járgató és dalos szerelem volt. Az apja gazdájának a leányát szerette, aki báró kisasszony volt és erős, melles, piros leány, míg ő vékony, kehes fiú volt bizony és csunya, Ezzel le is számolt már és elvégezte magában hogy ebből az ügyből nem lesz semmi. Sokat nem is gondolt már a bárókisasszonyra, csak átlumponit éjszakák után jutott eszébe s ilyenkor félig részegen levetkőztette képzeletben a leányt és behunyt szemmel végigsimogatta a meleg testének minden porcikáját.

Ez is pár percig tartott azonban, mert

Fiume is megértette a márciusi napok jelentőségét. És ma, amidőn a magyar emberek milliói kegyelettel teljes ünnepélyek keretében adóznak a dicsó márciusi napok nagyjainak, itt, Magyarország egyetlen kikötővárosában, a nemzeti reményeink, kereskedelmi fejlődésünk letéteményeseül hirdettetett Fiumében is ünnepet ül a hazafias polgárság. Ünnepét ül 1848. március 15-ének s elérkezését ünnepli annak az időnek, amikor a tartalmas, békés és célirányos munka útjára lép Fiume polgársága. Kétszeres ünnepe tehát városunknak a magyar nemzet ez ünnepe s e napon a dicsó kor emlékét, március idusát méltóan üjtjük fel és ünnepeljük meg.

A Fiumei Magyar Kör ma este fél-nyolc órakor a Deák-szálló nagytermében ünnepélyt rendez a következő műsorral:

Műsor:

1. Erkel Ferenc: *Szózat*. Éneklé a Pénzügyőri Daloskör.
2. Petőfi Sándor: *Talpra magyar*. Szavalja Heckler Zoltán főgimn. tanuló.
3. *Ünnepi beszéd*: Elmondja Werner Gyula dr. országgy. képviselő.
4. *Magyar rapszódia*: Zongorán játsza Bató László tanár.
5. *Olasz ünnepi beszéd*: Elmondja ifj. Vio Antal dr. orsz. képviselő.
6. Kreutzer K. *A vándor vasárnapja*. Éneklé a Pénzügyőri Daloskör.
7. *Kuruc nóták*. Kisbőgön és tárogatón előadja Horváth Gábor zenekara.
8. Ábranyi Emil: *Mi a haza?* melodrá-

akkor elszidta magától azt is. Hogy hülyeség és nem való, ezt mondta magának.

Most pedig újra azon vette észre magát, hogy a lánya gondol és közben szentenciákat gyárt a végetjáró élete fölött.

— Az életben nincsenek se mélyeségek szakadékok, se rettenetes magasságu hegyek, legfeljebb hepe-hupák váltogatják egymást: völgyek és halmok.

Kissé nagyképen konstátálta ezt magában, de be kell vallanunk, ez így van, hiába.

— Mert így van például az én esetem, — gondolkozott tovább. Itt egy újabb szentenciázás következett volna, de szerencsére újra észretért.

Körülnézett a kávéházba és látta, hogy már alig vannak. Az ő asztaltársai is cihelődtek már.

A férfi ügyetlenül segítette fel a lánya a keshedt kabátot, aztán udvariasan odaköszönt Jánosnak és mentek ki. János utánuk nézeti és látta milyen ritmikus, összevágó lépésekkel haladnak a hűvös éjjelen.

Újra körülnézett a kávéházba és most már követelően és sürgetve jutott eszébe az előbbi szándéka. Most már itt lenne az ideje. Nagyon lusta volt azonban még a zsebébe is nyulni, meg szemközt is ült vele egy ember, hát várt még. És közben, ez alatt a pár perc alatt újra elgondolkozott azon, amit tett és azon, amit tenni fog. Az életén.

ma. Zongorán játsza *Bató László*. Szövegét szavalja *Radó Béla*.

9. *Erkel Ferenc: Hymnus. Énekli a Pénzügyőri Daloskör és a közönség.*

Külön meghívókat nem adunk ki. Belépti díj nincs. Az ünnepély költségeinek fedezésére szívesen fogadjunk el adományokat.

A *Fiumei Magyar Kör* elnöksége.

Felkérjük Fiume város polgárait, hogy az ünnepélyen minél nagyobb számban jelenjenek meg. Külsőleg is mutassa meg e város polgársága, hogy amidőn hazafiságról van szó, elismul magyar és olasz közt minden ellentét és lelkünket csak egy érzés járja át, a hazafias lelkesedés soha meg nem szűnő érzése!

A tengerészlegénység hiánya.

Néhány év óta mindinkább ráterelődik az ország figyelmé a tengerre s ezzel együtt a kereskedelmi tengerészetre. Még azok is hangoztatják a merkantil tengerészet elsőrangú közgazdasági jelentőségét, akik évenként egy-egy nyári kirándulás alkalmával lépnek a tengerrel közelebbi érintkezésbe.

A közfelfogás figyelemre méltó változása, nem tévesztette el a hatását az illetékes körökönél sem, amelyek tőlük telhető erővel igyekeznek a hajózással tizletszerűleg foglalkozó társaságok és magánosok állandóan hangoztatott panaszait orvosolni.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter is az állami támogatásban részesített hajóstársaságok szerződéseinek megkötésénél nyomtatékosan hangsúlyozta, hogy szándékosan effektuált rövid lejáratu megállapodásokat. A miniszternek ugyanis erős az elhatározása, hogy a rendelkezésére álló idő alatt a tengerészetre vonatkozó összes kérdéseket komoly tanulmányozás tárgyává teszi.

A kisarányu kereskedelmi tengerészet fejlesztésére vonatkozó törekvések azonban egyoldalúak, mert senkinek sem jutott eszébe ez vizsgáláni, hogy a hajóparkok növelésénél rendelkezésre fog e állani megfelelő legénység és tisztikar.

Senki sem gondol arra, hogy a tengerhajóstársaságok s hajótulajdonosok honnan toborozzák továbbra is a szükséges személyzetet. Nem szabad szem elől eltéveszteni, hogy az *Adria 1000*, az *Ungaro-Croata 500* s a többi társaságok is mintegy 100 főnyi legénységet és tisztet foglalkoztatnak, akiknek tekintélyes része nem magyar alattvaló.

A néhány mértföldnyi inkább horvát, mint magyar tengerparton kevés már azoknak a községeknek a száma, amelyekben kifejezetten csak tengerészcsaládok laknak. *Costrena*, *Costrena di Santa Luzia*, *Buccari Selze*,

Tulajdonképen borzasztóan hazug e helyzetem — gondolta magában — mert hiszen semmiféle emberi szokással nem klappol, hogy én ilyen nyugodtan kevergetem ezt a lötytyöt, mikor öt perc múlva a legvéresebb komolysággal halott vagyok.

És az is meglehetősen fura dolog, hogy még analízálhatom is magam, holott irtózatosan lusta vagyok mindenre és értelme sincs egyáltalán ennek a meditálásnak. Különben pedig egyáltalán minnek is van értelme? — Volt értelme ennek a huszonöt keserves, cudar esztendőnek, amit idáig lemorzsoltam?

És *Kertész Jánosnak*, aki egy igen közönséges és kiszaladt agyvelejű riporter volt, valami egészen különös és furcsa borzongás járta keresztül a lelkét, mikor elgondolta, hogy mi is tett huszonöt esztendő alatt és hogy miért, mi érdemeset élt még?

És *Kertész Jánosnak*, hogy idáig jutott a gondolkodásában, újra eszébe jutott a bárókisasszony, akivel egyszer beszélt csak életében és ebben a cudar, megszokott milióban úgy érezte, hogy most tulajdonképen sirmia kellene és szép lírai mondatokat kellene elgondolnia, olyan szépeket, mint ez a pillanat, olyan különös disszonánsokat, mint ez a tabló. Most úgy látta a bárókisasszony érzéki, finom testét, mintha valami fényesség övezte volna. (Ezt valószínűleg a rumos fekete kávé tette.) Úgy érezte, hogy valami csudás, gyönyörű szimbólum van abban, hogy ő, *Kertész János*, aki az

és még néhány ilyen tengerész község ismeretes.

Az említett községek lakosságánál a tengerész foglalkozás talán évszázadok óta apáról-fiura száll s otthon inkább csak a család nő és fiatalabb tagjai tartózkodnak, mert a családfentartók a veszedelmekkel teljes tengeren élnek.

A míg a vitorlás hajózást a gőzösök ki nem szorították, partvidékünk lakossága a legkitűnőbb hajósszemélyzetét szolgáltatta s a *Kvarnero* mellékéről származó hajósoknak mindenütt nagy becsületük volt. Életüket kora gyermekségüktől kezdve a tengeren töltötték s így nem csoda, hogy az annyi gyakorlatot és lélekjelenléletet igénylő vitorláshajózás minden csinyja-binja a vérükbe ment át.

Jöttek azonban a gőzösök, amelyeken a munka legnagyobb része gépies és komolyabb tudást nem igényel. Így történt azután, hogy a gőzösök versenye először tönkretette a vitorlázó vitorlásipart, majd megfosztotta biztos kenyereitől a vitorlások legénységét. Ezek, minthogy itthon keresetre nem volt kilátás, szétszóródtak a szélrózsa minden irányába. A legtöbbje Amerikába vándorolt ki, ahol ipari munkával keresik meg kenyerüket. Mások felhagytak a tengerészettel s mint kőművesek, ácsok és földművesek éltek tovább és csak időszakonként térnek vissza az elhagyott tengerészpályához.

E nagy foglalkozási átalakulásnak legelső következménye lett, hogy mihelyt a Fiumében belajstromozott gőzhajók száma megszapordott, nem lehetett megfelelő magyar honos legénységet és tisztikart találni. A legénységet tehát a fentiekben kívül az isztriai osztrák partvidékről, kevés számban Olaszországból kell toborozni, ahol viszont nagyobb a tengerész kínálat, mint a kereslet.

Igazolják ezt a fiumei révhivatal könyvei is, amelyek tanúsága szerint 1870 óta, amióta az új rendszer és politikai beosztás van életbe léptetve 5075 tengerészkönyvet (matriculát) adtak ki. A könyvek tulajdonosainak jó egyharmad részéről azonban azt sem tudják, hogy hol élnek, tekintélyes százalékuk pedig halottnak nyilvánítható s így a matriculákat be sem vonhatják. Ugyanílyenek a viszonyok a többi tengeremléki révhivataloknál is.

Fiumében pedig inkább az ipari és kereskedelmi foglalkozásokat kultiválják. Elenyészően csekély tehát a hivatásos magyar alattvaló tengerészek száma. A viszonyok pedig mindinkább súlyosbodnak, úgy, hogy az újabb hajószaporodásnál nagy fejtorésbe fog kerülni a legénységről való gondoskodás.

A tisztikarnál már sokban javult a helyzet. A fiumei kereskedelmi tengerészeti akadémia néhány év alatt sok elsőrendű tisztet nevelt. E tekintetben hivatkozni lehet az *Atlantica* és *Keleti hajóstársaságokra*, ahol eddig csak a *Nauticából* kikerült fiatal tisztiek vannak

életuntakat könyvelte el egész öntudatos életében (és mindegyik életuntal valami fiatalos ambíciót temetett el), aki egy senki, utolsó riporterke volt, most bárókisasszonyról álmodozott, most az életének utolsó órájában, holott, ha tovább is élne, sem vehetné hasznát, mert hiszen fogytán van már a szerelmi erőnek.

Már el is akarta tenni a pisztolyt, de eszébe jutott, hogy most már, ekkora elszánás, meggondolás után lehetetlen ilyen novellaszerűen végezni, mert hiába röstelné önmaga előtt a dolgot.

De mégis volt valami szép ebben a pillanatban, valami szép kontraszt és *János* lassu megfontoltsággal nyult a zsebébe és elővette a vadonatúj *browningot*,

No most! Gondolta magában. No most! Valami furcsa borzongás futott át a hátán, valami furcsa félelem.

Csak nem? Gondolta. Hát tényleg?

Hirtelen a revolverhez kapott és egészen prillatnyi elszánással elsütötte a fegyverét. Valami furcsa szédülést érzett, aztán valami vérvörös sötétséget látott, még fölismerte egy pillanatra *Gyulát*, a fizető pincért és látott szaladgáló embereket, aztán csendesen hátradőlt a diványra és a homlokából csendesen, széles csikban csurgott a vér a halottra vált, fehér arcára.

K. S.

alkalmazásban. Ezek a fiatal emberek annyira megállják a helyüket, hogy 24—26 éves korukban 5—7000 tonnás hajókat vezetnek parancsnoki minőségben.

Lássuk már most azt az okot, amely az említettekben kívül a tengerészlétszám következetes csökkenését elősegíti. Erre vonatkozólag legcélszerűbb lesz, ha azokat az intézkedéseket ismertetjük nagy vonásokban, amelyeket a külföldi tengerészállamok foganasítottak. Anglia, Francia és Olaszország egyéb gondoskodáson kívül életbe építették a tengerész nyugdíjat. A nyugdíjtörvény szerint a tengerész, ha harminc évig szolgált csakis a hazai hajón, matriculája felmutatásával rendes nyugdíjat élvez. Nem feledkeztek meg ezek a hatalmas nyugati államok a tengerész jóléti intézkedésekről sem. Az említett országok hajóit tehát a törvény is kötelezi, hogy hazai hajókon maradjanak. Nálunk ellenben az ugynevezett illetékes köröket nem szakemberek képezik, a tengerésztörvénykezés is még a *Mária Terézia* korbeli *Editto* alapján történik s a nyugdíjat is évtizedenként megigérik, a tervezetet kidolgozzák és aztán — irattárba helyezik.

Hosszadalmas volna minden jogos sérelmet felsorolni, annyit azonban meg lehet állapítani, hogy a kereskedelmi tengerészetünk fejlesztését csakis a tengerészek érdekeinek biztosításával karöltve lehet megalapozni.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** *Werner Gyula* dr. körmöcbányai országgyűlési képviselő, a kiváló írma reggel a kilenc órai gyorsvonattal Fiuméba érkezett. A pályaudvaron *Murai Jenő* lapunk szerkesztő-tulajdonosa, mint a *Magyar Kör* elnöke, a kör elnökségének élén fogadta *Werner* dr.-t, aki fiumei tartózkodása alatt *Wickenburg* István gróf kormányzó vendége lesz.

— **A leánykereskedés ellen.** A Fiumében egy év óta működő egyesület, mely a leánykereskedelem leküzdését tűzte ki célul, kedden délután tartotta rendes évi közgyűlését az állami felsőbb leányiskola disztermében, melyen számos előkelő hölgy jelent meg.

A *Magyar Egyesület* a leánykereskedés ellen fiumei fiókjának közgyűlését gróf *Wickenburg* Istvánné szül. *Pückler-Limpurg Zsófia* grófnő csillagkeresztes hölgy, az egyesület elnöke nyitotta meg, aki néhány szóban üdvözölte a megjelenteket. Utána dr. *Villani Frigyes* báró, az egyesület ügyvezető titkára az évi jelentést terjesztette be. Több köszönetlevelet mutatott be a közgyűlésnek, majd megemlítette, hogy a londoni, berlini, budapesti, bécsi és triezszi egyesületek melegen érdeklődtek a fiumei egyesület működése iránt. Hosszabb cikkben emlékezett meg a fiumei fiókról a „*Traite des Blanchés*” című lap is. A március 16-án alakult egyesületnek 457 tagja van, ezek közül 52 alapító tag.

Junius elsejétől december harmincegyedikéig a pályaudvari misszió gondjaiba vett 168 leányt, a menhelyen lett elhelyezve 182, cselédként elhelyeztek 154, az egyesület költségén szülőföldjükre küldetett 15 leány. A közházban 5 leányt helyeztek el s anyagilag támogatottak ki. A december 12-ike óta működő kikötői misszió a múlt év végéig két leányt vett gondozásába. Az egyesület a hatóságoktól 8 esetben interveniált, 12 esetben kutatásokat végzett, míg az egyesület jogtanácsosa két esetben járt közbe. Őt zugtanyát bezárattott az egyesület, több leánykereskedőt pedig a rendőrség kezeibe juttatott. A fiumei menhely két szobából és egy előszobából áll, ahol öt napig ingyen lakóhelyet kapnak a leányok s rendszerű olcsó díjért élelmezésben részesülnek. Az ügyiratok száma 283. A rendőrség részéről a közgyűlésen *Rosenberg* Viktor rendőrtisztviselő jelent meg, akinek működéséért hálás köszönet mond az egyesület vezetősége.

Az élénk helyesléssel fogadott tartalmas főtitkári jelentés után *Stiglich* Natale a pénztári jelentést terjesztette be. Az idei költségvetést 3300 koronában állapították meg. *Adél* a felügyelő bizottság nevében hitelesítette a jelentést, mire a közgyűlés az igazgatóságnak a felmentvényt megadja.

Ezután *Mály* Ferenc tanár szép szavakban köszönetet mondott *Wickenburg* Istvánné

grófnének sikeres működéséért s az igazgatótagjainak a nemes fáradozásért. Wickenburg grófné és Villani Frigyes báró köszönőszavai után az utóbbi indítványozta, hogy az egyesület váljon ki a budapesti anyaegylet kezéből és „Fiumei Növendő Egyesület” (Leányegyesület elleni egyesület) címen külön egyesület alakítson. A helyesléssel fogadott indítvány után Lengyel Emil titkár felolvasta az új egyesület alapszabályait, melyet változatlanul fogadott el a közgyűlés. Az egyesület leányegyesületi feladatát is foglalkozni.

Végül a választásokat ejtették meg. Először a grófné választották, ügyvezető főtitkár Istváné grófné választották, ügyvezető főtitkár dr. Villani Frigyes báró, titkárok Lengyel Emil és Balogh Károly min. fogalmazók, és özv. Manas-Balogh Károly Matcovich Krisztina, jogtanácsos Friedrich-Adelsfeld Antal dr. lett. Az igazgatótagba beválasztották még Melocco János dr. ügyész és Rosenberg Viktor rendőrtisztviselő, azonkívül az ötventagú hölgybizottság tizenöt tagja.

Tiszteletbeli tagokká nagy lelkesedéssel Wickenburg István gróf kormányzót, Prohászka Ottokár dr. székesfehérvári püspököt és Zichy Lujza grófnőt, a kultuszminiszter nővérét választották meg. Az egyesület fejlesztését szolgáló több indítvány elfogadása után Wickenburg grófné a közgyűlést öt órakor bezárta.

A rappresentanza és a delegáció ülése. A városi képviselőtestület holnapután, pénteken este hat órakor ülést tart. A városi állandó bizottság pedig pénteken délután fog ülésezni.

A trónörökös ülése. Pólai jelentés alapján megittuk, hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös szombaton Triesztbe utazott, hogy a „Stabilimento tecnico”-ban elkészült hajókat megtekintse. Most arról értesülünk, hogy a trónörökös már a „Lacroma” hadiyachtot, amidőn a hajón két vörheny megbetegedést állapítottak meg. A trónörökös orvosai tanácsára visszatért Brioni grandeba s így a tervezett trieszti ut elmaradt. A „Lacroma” hadiyachtot a tengerészeti parancsnokság kivonta a szolgálatból s helyére a trónörökös számára a „Szigetvár” csatahajót rendelte ki.

Ferenc Ferdinánd trónörökös hétfőn délután 3 órakor a „Pellagosa” kormánygőzösön Gmir tanár és hadsegéde kíséretében Dalmáciába akart utazni, a gőzös azonban néhány óra múlva visszatért Brioniba. Hír szerint a trónörökös ezidei tartózkodása rövidebb lesz a tavalyinál. Az elutazás április első napjaira van tervbe véve.

Haditengerészeti szemle. Pólaból jelentik nekünk, hogy Ripper Gyula altengernagy, a pólai hadikikötő parancsnoka ma a „Fantasia” hadihajón Sebenicoba utazott, hogy a haditengerészeti szemlét megtartsa. Távolléte alatt a kikötőparancsnoki teendőket Haus Antal altengernagy látja el. Itt említjük meg, hogy Ripper altengernagy e hó 20-án ünnepli 50 éves szolgálati jubileumát. A haditengerészeti tisztikara nagyobbszabású ünnepélyt fog rendezni, melyet az altengernagy visszaérkezése után tartanak meg.

Március 15-ike Fiumében. Március 15-ike alkalmából a fiumei iskolákban hagyományos ünnepélyeket rendeztek. Az iskolák és számos épület homlokzatán a nemzeti lobogó leng, az utcán pedig nemzeti színű szalaggal feldíszített, ünnepelőbe öltözött gyermekek emlékeztették a közönséget március 15-ére, a 48-as idők e nagyjelentőségű napjára. A fiumei tanintézetek ünnepélyeiről a következő tudósításunk számol be:

A fiumei állami főgimnáziumban a Kovács Géza dr. tanár vezetése alatt működő „Korvin Mátyás-Kör” ünnepélyt rendeztek, melyen a tanári kar és a tanulóifjúság teljes számban vett részt. Az ünnepély hazafias dalok eléneklésével kezdődött, majd Fiezzoli József tanár olasz nyelven ismertette március 15-ikének jelentőségét. Utána Heckler Zoltán VI. osztályú nagy lelkesedés közepette elszavalta Petőfi Sándor „Nemzeti dalát”, melynek utolsó szakaszait a jelenlevők megismételték. A sikerült magyar ünnepi beszédet Brájjer Lajos VII. o.

tanuló mondotta. Ezután Varin Ferenc olasz nyelven szavalta el a „Talpra magyart”, mire az ünnepély a Hymnusz eléneklésével véget ért.

A felső kereskedelmi iskola tanulóifjúsága délelőtt 11 órakor a tanári kar jelenlétében díszgyűlést tartott. A zenekar bevezetőül a Szózatot játszotta el, utána Korell J. a „Nemzeti dal” szavalta. A zenekar ezután a „Tavaszműlt...” című dalt játszotta el meglepő precizitással. Utána Schön Sándor tanuló „Petőfi a jós” címen érdekes felolvasást tartott, amelyben Petőfit egy új oldaláról, mint a jövőbe látót mutatta be, igen magvas, tartalmas értekezésben. A zenekar ezután a „Fellegborult...” kezdetű dalt adta elő, mire a sikerült díszgyűlés a Kossuth-nóta hangjai mellett befejeződött.

Az állami felsőbb leányiskolában tíz órakor ünnepítették meg a növendékek március idusának emlékét. Az ünnepély a Hymnusszal kezdődött. Stauffer Elma tanár ezután felolvasást tartott március 15-éről. A növendékek a felolvasás után elénekeltek a Talpra magyart, mire Peterdi V. o. tanuló elszavalta Ábrányi Emil „Vándormadár” című költeményét. Reich Gizella VI. o. növendék ezután nagy sikerrel elénekelte Rákóczi imáját, majd Szabó Margit VI. o. tanuló Ábrányi „Erős hit” című költeményét szavalta el. Az ünnepély végén az összes növendékek kuruc nótákat énekeltek. A szólistát Hoffmann Józsa VI. o. tanuló énekelte, lelkes tapsvihár közepette.

Az állami polgári fiúiskola egyes tanosztályaiban a tanári kar tagjai lelkes szavakban méltatták március 15-ének jelentőségét. A növendékek együttesen vasárnap ünnepelték meg március idusát, amikor a Munkásgimnázium rendezett ünnepélyt.

Az állami polgári leányiskolában délelőtt kilenc órakor kezdődött az ünnepély. Török Ilona IV. osztályú tanuló hazafias költeményeket szavalta, míg Noferi Mercedes nagy siker mellett szót énekelte.

A Klotild-utcai elemi leányiskolában is ünnepélyt tartottak a növendékek. Több szavalt és ének hangzott el, majd Garady Rita tanítónő mondott szép beszédet, melyért az ünnepelőbe öltözött leánykák lelkesen megtapsolták.

A fiumei elemi fiúiskolák is ünnepélyeket rendeztek március 15-ike alkalmából. A növendékek mindenütt alkalmi költeményeket szavaltak és hazafias dalokat énekeltek. Minden egyes iskolában egy-egy tanító méltatta a nap jelentőségét.

Március 15-ike az Altiszi Körben. A máv. altiszi kör ma este nyolc órakor a Via Serpentinán levő saját helyiségében március 15-ike alkalmából ünnepélyt rendez a következő műsorral:

1. Hymnusz, előadja a zenekar.
2. Ünnepi beszéd, elmondja Képossy Béla polg. isk. tanár.
3. Mi a haza? Ábrányi Emil költeménye. szavalja Keppler A. kisasszony.
4. A király álma. Melodráma a lengyel szabadságharcból. Előadja Ferenczi Ferenc, kíséri a zenekar.
5. Magyar ábránd, Gazdag Sándortól, előadja a szerző vezetésével a zenekar.
6. Március 15. Szavalja Vinczer C.
7. Kossuth Lajos ablakában. Éneklő Bal-tási Róza k. a. zongora kísérettel.
8. Mi a haza? Ábrányi Kornéltól, szavalja Adorján F.
9. A vén cigány, melodráma, előadja Ferenci F.
10. Éljek.
11. Szózat. Játssza a zenekar. Az ünnepélyt táncmulatság követi.

Corossacz nem első alpolgármester. Corossacz Ferenc G. Fiume város képviselőtestületének első alelnöke a belügyminiszterhez intézett felterjesztésében panasz tárgyává tette az ideai községi választói névjegyzék megtekintésére kiküldött kormányzósági tisztviselő által követelt eljárást s különösen azt, hogy ezen tisztviselő nem hozta, mint a polgármester helyetteséhez, hanem közvetlen a tanács vezetőihez fordult.

A panasz ügyében Héderváry gróf belügyminiszter most döntött s erről a következőkben értesítette Wickenburg István gróf kormányzót:

Miként azt már a fiumei városi alkalmazottak fizetésrendezése ügyében 1910. évi nov. 22-én kelt rendeletemben kifejtettem, a képviselőtestületi alelnök a polgármesternek nem általános helyettese, hanem a polgármestert a fiumei városi statutum 87-es 103. §§-ai szerint csak a képviselőtestület és az állandó bizottság elnökségében helyettesíti, egyéb tekintetben azonban a polgármestert törvényes felhatalmazás hiányában és már azért sem helyettesítheti, mert esküt nem tett és fegyelmi felelősség alatt nem áll.

Ennélfogva hiányzanak benne azok az alapkövetelmények, amelyeknek az általános jogelveknél fogva is, feltétlenül meg kell lenni azokban az egyénekben, akik a közigazgatás intézésében közvetlenül, hivatásszerűleg s a hivatali állásukból folyó jog alapján részt vesznek.

Mint hogy tehát a most közlöttek szerint az első alelnök a szóbanforgó ügyben illetéktelenül avatkozott be, — panaszát figyelembe nem vehettem.

Tekintve pedig, hogy úgy a most tárgyalt esetből, mint egyéb felmerült ügyekből is megállapítható, hogy a képviselőtestületi első alelnök a polgármester összes jogait és teendőit magának igényli és a tanácselnököt magának alárendelni igyekszik: úgy a Fiume város autonómiáját szabályozó statutum rendelkezéseinek pontos betartása, mint a hatáskörök épségben tartása céljából, felkérem Méltóságodat, hogy a Corossacz F. G. képviselőtestületi első alelnök panasz tárgyában fentebb mondottak közlése mellett, sziveskedjék a város képviselőtestületét felhívni arra, intézkedjék megfelelően, hogy az első alelnök illetéktelen ténykedése megszüntessék és érvény szerzessék annak a jogi álláspontnak, hogy a közigazgatás végrehajtására a polgármester akadályoztatása (a polgármesteri állás üresedésben léte) esetén a tanács, illetőleg az ennek élén álló tanácselnök van hivatva.

Eidlitz János állapota. A Pajorszanaatóriumban fekvő Eidlitz János tüdőronkentes állapotában nem állott be változás. Az önkéntes teljesen lázmentes és közérzete kielégítő. Ha a lázmentesség megmarad, úgy holnap műtétet végeznek az életunt fiatal emberen.

Fiumei művészeti sikere. Csillag Stefi, Csillag J. fiumei kereskedő leánya a trieszti Politeama színházban tíz estén nagy sikerrel vendégszerepelt. Szerepléséről az ottani lapok nagy elismeréssel emlékeztek meg. Csillag Stefi jelenleg egyik olaszországi előkelő színház kötelékébe tartozik.

Fiumei liga a nadrágszoknya ellen. A divat párisi intézőinek fejében egymásután születnek meg az öltözködés legképtelenebb kinövésai és szörnyszülöttei. Az egy és másfél méteres átmérőjű hatalmas kalapok után megszületett a „bukj el szoknya”, most meg egy újabb szörnyszülött: a nadrágszoknya kelt életre. Mindenhol, — kivéve egy-két helyen — a közönség érthető antipáthiával fofadja a nadrágszoknyát, s ennek oka egyedül abban kereshető, hogy a nők bájaikat akarják elrejtetni. Ezzel pedig nem tudnak megbékülni a férfiak. Mint más városokban, úgy nálunk is az a veszededelem fenyegeti a férfítábor, hogy az új divatot beeresztik ide. A közeli veszedelem cselekvésre készítetett egyeseket, akik tiltakozni akarnak a csunya divat ellen.

Most pedig már arról adhatunk hírt, hogy Fiumében megalakul a „nadrágszoknya elleni liga”. Hogy mennyire komoly szándékkal akarnak küzdeni a nadrágszoknya ellen, mutatja az, hogy határozott formában gyűlést hívott egybe az a bizottság, amely e célból már megalakult. A gyűlés 19-én, vasárnap délelőtt lesz a Giardino Publicónak e célra átengedett helyiségében, ahol meg fog alakulni a nadrágszoknya elleni egyesület, elnökséggel és választmánnyal. A gyűlés rendezői nagyon szívükre vehet-

ték az ügyet, hogy ennyire komolyan akarnak harcolni az új divattal szemben.

A vasárnapi ligagyűléshez két divatrukereskedő sietett kitűnő reklámmal szolgálni. *Schwarz és Gerő* divatrukereskedők két szoknyanadrágot tettek ki a kirakatba, mely előtt egész napon át nagyszámu kíváncsi adta le pro és kontra véleményét az új divatbohózatról. A *Weiss M.* cég sem késett sokáig és egy bábut bujtatott sötétkéknadrágszoknyákba. A divat első pillanatra elég csinosnak látszik s ha a bukjelszoknyának akadtak hívei, úgy bizonyára a nadrágszoknya is a forradalmi láz megszűnése után uralni fogja a Corsót.

Zavar a telefon és táviróforgalomban.
A nagy vihar és esőzések folytán a táviró- és telefonforgalomban zavar állott be. Tegnap óta a budapesti és bécsi telefonösszeköttetés nem működik és a táviratok is csak nagy késéssel továbbíthatók. A vonalellenőrök ma hajnalban megállapították, hogy Gyékényes és Kapronca között az orkán egész sor táviróoszlopot döntött ki, úgy, hogy Bécsre és Budapesttel a távbeszélő- és táviróforgalom szünetel. Ma reggel óta egész sereg műszaki munkás dolgozik a vonal helyreállításán, addig is kombinált uton akarják az összeköttetés Fiume—Budapest—Bécs között fenntartani.

A távbeszélő és táviróvezetéken beállott zavar ügyében ma délből *Schmiermund* Ernő postafelügyelő, a fiumei postahivatal főnöke jelentést tett *Wickenburg* István gróf kormányzónak. A telefonösszeköttetés délből Fiume és Budapest között ismét helyreállott.

A mentők működése. *Jellouscheg* dr. rendőrségi orvos, a városi mentőállomás vezetője most állította össze a mentők február havi működésének kimutatását. A statisztikai összeállítás szerint a mentők 324 esetben nyújtottak segítséget, 74 beteget pedig a kórházba szállítottak. Egyszer a mentők hamis felhívás folytán vonultak ki.

A kikötőből. A kikötőbe részben a tegnapi, részben pedig a mai napon a következő hajók érkeztek:

„Baross” magyar gőzös Rotterdamból üresen; „Sipan” olasz gőzös Ravennából 15 tonna maggal, 80 zsák rizsszel és 2 bál bórrel; „Tonci” osztrák gőzös Gravosából üresen; „Barletta” olasz gőzös Velencéből 150 zsák korpával és 10 tonna fával; „Josephine” osztrák gőzös Triesztből 2180 bál gyapjuval; „Teresa” osztrák gőzös New-Orléansból 1079 bál gyapjattal és 12,000 drb dongával; „Spiti” osztrák gőzös Makarskából 70 hordó borral.

Indult: „Sipan” osztrák gőzös Ravennába 160 tonna burgonyával, 30 tonna fával és 10 tonna cukorral; „Britannia” olasz gőzös Palermóba 750 tonna fával.

Elütötte az omnibusz. Tegnap este *Paol* Antal 40 éves bécsi irnokot, miközben az *Adamich*-uton haladt, egy omnibusz elütötte. A balesetről értesített mentők beszámolták a kórházba. Az irnok több, eléggé súlyos zuzódást szenvedett. A rendőrség megindította az eljárást annak megállapítására, hogy a balesetet ki terhel a felelősség.

A részeg ember balesete. *Iskra* György 65 éves munkás tegnapelőtt este ittas állapotban erőszakkal le akart ugrani a *Via Industrián* robogó villamosról. A kocsivezető többször megakadályozta ezt, de az öreg embernek egy pillanatban mégis sikerült leugrani a villamos hágsójáról. *Iskra* azonban az ellenkező irányban történt ugrása folytán elvesztette egyensúlyát és elvágódott az utca kövezetén. A mentőket tüstént értesítették a balesetről, mire a szerencsétlenül járt öreg embert beszámolták a kórházba. Az esésnél meglehetősen súlyos sérülést szenvedett.

Cigányzene. A *Specchi-kávéházban* csütörtökön és vasárnap *Horváth* Gábor kitűnő cigányzenekara hangversenyez.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján sziveskedjenek nekünk bejelenteni.

Távirat ◀▶ Telefon

A kormány sikere.

BUDAPEST, márc. 15. Felhivatalosan jelentik, hogy Hazai Samu honvédelmi miniszternek a véderőreform tárgyalásánál a nyelvkérdés ügyében a magyar kormány részére sikerült eredményt elérni, mert a kormány álláspontja győzedelmeskedett.

Kossuth állapota rosszabb.

BUDAPEST, márc. 15. *Kossuth* Ferenc állapotában rosszabbodás állott be. Az orvosok a legnagyobb kiméletet ajánlották neki. Most egyáltalában nem lehet még tudni, hogy mikor hagyhatja el *Kossuth* a betegágyat.

Vizsgálat egy főispán ellen.

BUDAPEST, márc. 15. *Héderváry* gróf miniszterelnök mint belügyminiszter távirati uton felrendelte *Csaba* Adorján szatmármegyei főispánt és *Ilosvay* Aladár alispánt, hogy megkérdezze az „Az Ujság” vádjaira vonatkozóan, mely szerint nem osztották ki az ököritői szerencsétlenek részére beérkezett adományokat. A belügyminiszter megindította a vizsgálatot.

Tömeges püspöki kinevezések.

BUDAPEST, márc. 15. Beavatott helyről jelentik, hogy a hivatalos lap legközelebbi száma tömeges főpapi kinevezéseket közöl. A döntés *Zichy* János gróf kultuszminiszter vasárnapi audienciáján történt, amelyeken a király az összes kinevezéseket aláírta. *Várady* L. Árpád c. püspök, kultuszminiszteriumi tanácsos *Győr* püspöke lesz, *Csernoch* János csanádi püspök *kalocsai érsekké* lesz kinevezve. *Széchenyi* Miklós gróf győri püspök a nagyváradi püspökséget foglalja el, míg *Glattfelder* Gyula csanádi püspök lesz. *Várady* helyére a kultuszminiszteriumba *Andor* György primási irodaigazgatót nevezik ki miniszteti tanácsosi ranggal.

A szegény leány szerencséje.

BUDAPEST, márc. 15. Rendkívül szenzációs esküvő volt ma a fővárosban. *Bamberger* József többszörös milliomos oltárhoz vezette *Kő* Anna vigszínházi sziniiskolai növendéket. A házasságot a férj szülei hevesen elnezték, mert a menyasszony teljesen szegény családból származik.

Nagy hóvihár Bécsben.

BECS, márc. 15. Bécsben ma reggel óta óriási hóvihár van. Az utcákon a hó félméter magas. Az összeköttetés Bécsre teljesen szünetel. A vonatok csak nagy késéssel érkeznek. Az utcákon minden forgalom megakadt.

Gyilkos jegyző.

BUDAPEST, márc. 15. A pestvidéki büntetőtörvényszék *Horvát* János volt jegyzőt 8 évi fegyházra ítélte, mert *Csobani* őrt agyonlőtte.

Nagy sikkasztás.

EPERJES, márc. 15. A sárosmegyei mezőgazdasági szövetkezetnél óriási sikkasztást fedeztek fel. *Molnár* János főkönyvelő több mint 200,000 koronát elsikkasztott s aztán megszökött. A szövetkezet feljelentése folytán *Molnár* világszerte közzé van.

Szélhámos orosz báró.

BÉCS, márc. 15. A napilapok megírták, hogy egy bécsi előkelő orfeumban hushagyó kedden egy elegánsan öltözött család, aki *Leuchtenberg* orosz hercegnek adta ki magát, három, a jótársasághoz tartozó urat nevetséges módon felülített. A rendőrségnek sikerült megállapítani, hogy az állítólagos orosz herceg valójában orosz báróval azonos, aki már számtalanszor hasonló csalásokat követett el.

tani, hogy az állítólagos orosz herceg valójában orosz báróval azonos, aki már számtalanszor hasonló csalásokat követett el.

Vérengző katonák.

MAROSVÁSÁRHELY, márc. 15. Marosvásárhelyen Pál és Fülöp József káplárok tegnap ittas állapotban botrányt csináltak az utcán s a káplárokat háborgatták. A káplárok bementek a mozgófénykép színházba is, ahol a bérlettel nem rendelkezők az egyik egy Orbán nevű fiatalost, a másik a mozgófénykép vállalat bérletét szurta meg. Orbán sérülése életveszélyes.

Szökés az adósságok elől.

BUDAPEST, márc. 15. Egy itteni fűkereskedő cég vezetője, aki az éjjeli éjszakai munkát elhagyta, nagy adósságait hátrahagyásával megszökött.

A német trónörökös pár Bécsben.

BÉCS, márc. 15. Április 9-én reggel kezdek ide a német trónörökös pár. *Cecília* trónörökösne ez alkalommal először jön Bécsbe. A trónörökös pár a Hofburgban fog lakni.

Öngyilkos polgármester.

BÉCS, márc. 15. *Wileta* Vilmos polgármester és takarékpénztári könyvelő, néhány héttel ezelőtt kötött házasságának kérése miatt agyonlőtte magát. *Wileta* felesége gyermekeinek ellenzése dacára egy fiatal fiút vett feleségül, aki röviddel a házasság után súlyosan megbetegedett s most Tirolban hal.

Tisztelt vendégeink kívánságára

Reininghaus-testvérek hires

fekete „BOCK“ söre

kerül kimérésre a

„Lloyd“ vendéglőben

Az igazgatóság.

Főgimnáziumi tanuló a délutáni órák

nevelőnek felvétetik

1—2 gyermek mellé. Cim a kiadóház

Ház eladó

Fiume legszebb helyén, Podmurvize alközségben két szoba, konyha, éléskamra, két köröskörül 182 □-öl, villaszerű kőfallal körülvéve, vízvezetékkel s két ciszternával. Cím a kiadóhivatalban.

TITOK

marad minden háziasszony előtt, hogy miként kölcsönözhet a szobapadlónak állandó, szép és előkelő színt, amíg a valódi Eisenstädter-féle

Eglasine padló-fénymázt

Bejegyzett védjegy

Páncélos lovag

„Eglasine“ padlófénymázt és ügyeljen a „Páncélos lovag“ védjegyre, amely minden dobozon látható.

nem használja. Az „Eglasine“ három óra alatt megszárad.

Kemény mint a borostyánbél, gyönyörű tükröző színt ad.

Az „Eglasine“ teljesen szárazra szárad.

Az „Eglasine“ fénye tartós, mosható és ezért előszeretettel használják konyhaburkok fényezésére is. Kérjen mindenütt csak valódi EISENSTÄDTER-féle

Nagy festmény-árverés az Európa-szálloda nagytermében

f. hó 16-án csütörtökön délelőtt 10, és délután
2 és fél órákor.

Az elhunyt CURIK JÁNOS műgyűjtő örökösének
rendeletéből, a műgyűjtő díszes festményei nyilvános ár-
verésen, a legtöbbet ígérőknek fognak eladatni.

A festmények naponta délelőtt 9 órától délutáni 6
óráig tekinthetők meg.

Az árverező bizottság.

Frescura Agost Ricobelli L. utóda

késszerszám- és cipő üzlete.

Kossuth Lajos u. 13. - FIUME - Kossuth Lajos u. 13.

Nagy választék ollók-, beretvák-, zseb- és konyhakésekben
a legelső bécsi és szolingeni gyárakból.

„Favorita“, „Gilet“, „Tip-top“ és más szakállnyíró gépek.

Nagy raktár férfi-, női- és gyermekcipőkben.

Mindennemű vágószerszám-javítások olcsón vállaltatnak el.

ÚJ VÁSKEKESKEDÉS!

Igen nagy választék mindenféle email
és alumínium edényekben, kályhák,
csövek, ablaküveg, petrolium és min-
dennemű lakatos és asztalos szer-
számokban. --- Jutányos árak.

MILLICH ROMUALDO
PIAZZA DEL GIARDINO PUBBLICO

Új cselédközvetítő

iroda nyílt meg az Andrássy-
utca és Remai-utca 4. számú
ház sarkán.

Szives megbízásokat kér

Telef. 12-69.

Bratusa Károly.

Mosó és tisztító intézet

Via M. Buonarroti 10.

Minden e szakba vágó munkát leszállított
árakon a legpontosabban végez.

A mosás és vasalás csak kézi erővel tör-
ténik, tehát nincs ruharongálódás.

Sziveskedjék állításaimról meggyőződni.
A ruhákért házhoz küldök!

Telefon 11-41.

Sámson Antal.

Ferlan Giovanni

butorraktára

Via Ciotta 3 sz. alatt megnyílt.

Nagy készlet mindennemű
szalón- és egyszerű butor-
ban. Rézbutor. Kárpitos-
műhely. - Asztalosműhely.

Olcsó árak.

Kiadótulajdonos: „A TENGERPART“ LAPKIADÓ VÁLLALAT.

Első Fiumei Magyar Kárpitos és diszitő

Viale Deák 26 - FIUME - Viale Deák 26

Modern tükördívánok, szőnyegdiván, gar-
niturák, matracok készen kaphatók.
Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb
berendezésig minden nemű kárpitos, diszitő
és angol bormunkát jutányos árban.

Szives pártfogást kér

Eisler S. kárpitos.

Bonin penzió Velence

Corte Barozzi, a Britannia-
szálló mellett. !!

Kitűnő bécsi konyha, különösen
magyarok és osztrákok által láto-
gatva, egy pernyi távolság a
Márkus-tértől.

Hungária Penzió

::: Lussingrande :::

Magyar ház modern kom-
forttal. - Napi ellátás 6 ko-
rona. - Kitűnő konyha.

Tulajdonos: özv. Seress Imréné.

VENIER szálló és étterem VELENCE

Bacino Orseolo a Szt. Márktér

Nagy éttermek. Jzletes, francia
német konyha. Lakosztályok és szál-
lók villanyvilágítással fűtéssel
fürdővel személyenkint 2 líra
feljebb.

Telefon 133

Tulajd. Venier Marco

AURORA kávéház Velence Szt Márktér

Kitűnő fagyalt, tea kávé, cse-
koladé, cukrászsütemények
Előzékeny kiszolgálás.
Kiránduló társaságoknak és
iskoláknak olcsóbb árak.

GREDELJ J. sapkás

Fiume, Via Germania, 2

Saját gyártmányu, civil-, egyenruha-
vasuti sapkák nagy készlete.

Mérsékelt árak. Pontos kiszolgálás.

Figyelem!

Vásznak és lepedévásznak, kanavás-
ágy- és asztalterítők, garniturák, függő-
szőnyegek és női szövetek heti vagy
részletfizetésre kaphatók

HERSKOVICS S.-né

Via Germania 4.

WELLMANN TESTVÉREK

VAS- ÉS FÉMÁRUKERESKEDÉSE

Via del Pozzo 2. - FIUME - Via del Pozzo 2.

Állandó nagy raktár rúdvasban, leme-
zekben, épület- és bútorvasalási esz-
közökben, szerszámokban és minden-
nemű konyhafelszerelési tárgyokban.

Szolid kiszolgálás.

Olcsó árak

HUNGÁRIA-szálloda

Fiume - Viale Franc. Deák - Fiume
(a pályaudvar közelében).

KIFOGÁSTALAN KONYHA ÉS TISZTA

::: JÓ MINŐSÉGŰ MAGYAR BOROK :::

34 KÉNYELMESEN BERENDEZETT

::: VENDÉGSZOBA :::

Olcsó árak!

Olcsó árak!

FUNDA ANTAL

A „Continental“ szálló
tulajdonosa.

ZONGORA-TEREM

FIGLIO di G. POTOSNIÁK

FIUME, VIA DEL PORTO 1. I. em.

Elsőrendű zongorák mérsékelt árak

készpénzben és részletfizetésre. - Zongor

csere, javító és kölcsönző intézet.

Minden a kihordás vagy

küldés körül felmerülő panasz

lefon vagy levelezőlap útján

kedjenek nekünk bejelenteni.

Borhegyi-BORVIZ

A LEGOLCSÓBB LITHION TARTALMU
SZIKLÁBÓL FAKADÓ TERMÉSZETES
ÁSVÁNYVIZ.

Főraktár: Stenczl és Fritsch cégnél
Fiume, Telefon 944. szám.

ROYAL SZÁLLODA

Kossuth Lajos u. - FIUME - Interurb. Telef. 121.

- Központi fekvésű elsőrangú családi szálló -

a villamos vasut mentén, lift, fürdő, villany-
világítás stb.

::: Omnibus minden vonatnál. :::

Tulajdonos DRASKOVICH MIKLÓS.

Első fiumei magyar uri és női FODRÁSZTEREM

Fiume, Adria palota.

Végez hajmosást, hajfestést külön
női teremben. Mindenféle hajmunka
olcsón teljesítetik. Lakásokba, úgy
egy-egy meghívásokra, mint havi elő-
fizetésekre ügyes fodrásznőt küld.

Az uri teremben jó és pontos
kiszolgálás.

Telefon 11-60.

Mindennemű kézimunka,

valamint előnyomások, és
elkezdték himzések, ugy-
szintén női dísz tárgyak
és női fejdiszkekből óriási
választék.

Kérem áruim megtekintését minden vételkényszer nélkül.
WEISZ és TARSA, FIUME, VIA ADAMICH (Európa-szállóép.)

NYOMATOTT CHILKO JÓZSEF „MERCUR“ NYOMDAJÁBAN